

gjort bedst i at vente i saa Henseende til selve tredie Behandling, idet han maatte kunne indsee, at jeg, om jeg end var mod Lovforslaget i det Hele, dog kunde finde, at Hensyn til det andet Thing krævede, at man lod Lovforslaget gaae til tredie Behandling. Men han kunde iøvrigt ogsaa selv have besvaret sig det af ham opkastede Spørgsmaal; han behøvede aldeles ikke at være i nogen Tvivl om min Stilling, thi det er jo udtalt i Betænkningen, at jeg og et andet Medlem af Udvalget kun vilde gaae ind paa Lovforslaget, hvis Ministeren vilde tilægge sig det og støtte det, og da, som det cæredo Medlem selv meget bestemt har udtalt, denne Forudsætning nu er bristet, saa maatte jo den Conclusion, han derefter havde at gjøre, ligge ganske klart for ham. Det er aldeles afgjort, at jeg, efter som jeg har stillet mig, vil, hvorvel jeg ikke idag vil stemme imod Sagens Overgang til tredie Behandling, dog endeligt stemme mod Lovforslaget. Men jeg vil dog gjøre det med en vis Reservation; jeg kan ikke gjøre det med saa stor Bestemthed som enkelte Andre. Om det er et Lovforslag, der er kommet frem ikke fra Seminariernes Venner men alene fra Privatisternes Venner — eller hvilke Ord det nu var, der bleve brugte —, bryder jeg mig aldeles ikke om. Det kan nemlig gjerne være, at et Lovforslag optages meget uvilligt af Seminarierne og Seminarielærerne, og at det dog kan være i Seminariernes Interesse; man maa huske paa, at Embedsmænd ved visse Anstalter ofte misforstaae, hvad der baader disse Anstalter. Hvad iøvrigt angaaer Benstabet for Privatisterne, saa er jeg aldeles vis paa, at Drettelsen af en fælles Examenscommission uden videre tilspøiede Bestemmelse vil, naar man stiller Individerne, Seminarielærerne og Privatisterne, i deres Heelhed ligeoverfor hinanden, være til Gunst for de første; naar man saaledes har stillet dem lige ved Siden af hinanden, og Ingen altsaa vil kunne paaberaabe sig, at de blive forskjelligt examinerede, da vil det snart vise sig, i dette Forhold som overalt ellers, at, naar man undtager enkelte dygtige Individer, der have gjort omhyggelige private Studier, ville de, der have gennemgaaet en regelmæssig Bæreaanstalt, i det Hele gjøre en meget bedre Prøve end

de, som indstille sig til Examen efter en umoden og desultorisk Forberedelse. Dette Resultat vil hurtigt blive konstateret, og jeg tør slet ikke paastaae, at ikke Noget af dem, der understøtte Lovforslaget, kan have taget Hensyn ogsaa hertil. Naar jeg stemmer mod Lovforslaget, da er det ikke, fordi jeg ikke erkjender, at der kan være Noget i, hvad man har paaberaabt sig til Gunst for det. Det er blevet sagt, at Ingen har betvivlet Examens Godhed ved Seminarierne, og, holder jeg mig blot til de enkelte udtalte Ord, da er det vel ogsaa, saavidt jeg husker, saa, at ikke Noget i det andet Thing bestemt har udtalt Mistillid til dem, men, tager jeg Hensyn til Forhandlingernes Heelhed og til Totalindtrykket af dem, og tager jeg derhos Hensyn til selve Lovforslaget, da gaaer der for en stor Deel Mistillid til Seminarieexaminernes fuldstændige Paalidelighed derigjennem. Jeg deler ikke denne Mistillid, men den er tilstede, og det er den, der har gjort, at man har villet udelukke Seminarielærerne fra at blive Medlemmer af den foreslaaede Examenscommission, hvad jeg anseer for urigtigt. Der er altsaa en vis Mistillid tilstede, men ligesom jeg ikke deler denne Mistillid, saaledes finder jeg aldeles ikke deri nogen Grund til ved Hjælp af det private Initiativ mod Ministeriets Dnske at bringe en Lov tilbeie om disse Forhold. Dette er den væsentligste Grund for mig til at stemme imod Lovforslaget. Jeg skal endnu tilføie een Ting. Der er en Side, som man ikke ganske skal glemme, og det er, at Examen, ved Siden af at være bestemt for Individerne, tillige er en Form, som tildeels ikke kan undværes som Controlmiddel ligeoverfor Anstalterne. Der kan, naar man først har ophævet Dverstoledirecturens Embede, og man derhos ikke iøvrigt har meget faste Forfrister og Former, siges Noget for, at Seminarierne muligvis let ville være udsatte for at forfalde til en vis Censfidighed, idetmindste paa enkelte Steder, og til denne Censfidighed blev der ogsaa i Folkethinget meget stærkt hentydet. Men jeg anseer, for endnu engang at gjentage det, Examinerne for dog i det Hele taget nu at blive holdte ordentligt og godt ved Seminarierne, og jeg troer slet ikke, at Privatisterne